

Ərdə olan qadının vətəndaşlığı haqqında

Konvensiya

Razılığa gələn Dövlətlər,

vətəndaşlığa dair hüquq və praktikadakı kolliziyaların qadınların nikaha daxil olmasına, nikahın pozulmasına və ya nikah müddətində ərinin vətəndaşlığını dəyişməsinə görə vətəndaşlığını itirməsi, yaxud vətəndaşlıq əldə etməsi haqqında müddəalardan irəli gəldiyini nəzərdə tutaraq,

Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Baş Məclisinin İnsan hüquqları haqqında Ümumi Bəyannaməsinin 15-ci maddəsində «hər bir kəsin vətəndaşlıq hüququ olduğunun» və «kiminsə zorakılıqla vətəndaşlıqdan, yaxud vətəndaşlığını dəyişdirmək hüququndan məhrum edilməsinin yolverilməzliyi»nin göstərildiyini nəzərdə tutaraq,

cinsindən asılı olmayaraq hər kəs üçün insan hüquqlarına və əsas azadlıqlara hamılıqla hörmət edilməsinə və riayət olunmasına yardım göstərmək məqsədilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə əməkdaşlıq etmək istəyərək, aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Razılığa gələn hər bir dövlət razılaşı ki, nə onun vətəndaşlarından hər hansı birinin əcnəbi ilə nikaha daxil olması, nə belə nikahın pozulması, nə də nikah müddətində ərin vətəndaşlığını dəyişməsi arvadın vətəndaşlığına avtomatik təsir göstərməməlidir.

Maddə 2

Razılığa gələn hər bir dövlət razılaşı ki, nə onun hər hansı bir vətəndaşının könüllü surətdə hansısa dövlətin vətəndaşlığını qəbul etməsi, nə də vətəndaşlarından hansısa birinin öz vətəndaşlığından imtina etməsi bu vətəndaşın arvadının öz vətəndaşlığını saxlamasına mane olmamalıdır.

Maddə 3

1. Razılığa gələn hər bir dövlət razılaşı ki, onun hər hansı bir vətəndaşının arvadı olan əcnəbi, öz xahişi ilə, xüsusi sadələşdirilmiş naturalizasiya qaydasında ərinin vətəndaşlığını qəbul edə bilər. Belə vətəndaşlığın verilməsinə dövlət təhlükəsizliyi və ictimai asayiş naminə qoyulmuş məhdudiyət tətbiq edilə bilər.

2. Razılığa gələn hər bir dövlət razılaşı ki, bu Konvensiya onun hər hansı bir vətəndaşının arvadı olan əcnəbinin hüquqi əsasda, öz xahişi ilə ərinin vətəndaşlığını qəbul etməsinə icazə verən hər hansı qanunvericiliyə və ya məhkəmə praktikasına toxunan şəkildə yozulmamalıdır.

Maddə 4

1. Bu Konvensiya Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzvü olan istənilən dövlətin, həmçinin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının ixtisaslaşmış qurumlarından hər hansı birinin üzvü olan və ya gələcəkdə üzvü olacaq, yaxud Beynəlxalq Məhkəmə Statutunun iştirakçısı olan və ya gələcəkdə iştirakçısı olacaq, yaxud Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Baş Məclisinin dəvət göndərəcəyi hər hansı başqa dövlətin adından imzalanmaq və təsdiq edilmək üçün açıqdır.

2. Bu Konvensiya təsdiq edilməlidir və təsdiqnamələr saxlanılmaq üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə verilir.

Maddə 5

1. Bu Konvensiya 4-cü maddənin 1-ci bəndində qeyd edilən bütün dövlətlərin ona qoşulması üçün açıqdır.
2. Qoşulma bu haqda sənədin saxlanılmaq üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə verilməsi yolu ilə yerinə yetirilir.

Maddə 6

1. Bu Konvensiya altıncı təsdiqnamə və qoşulma haqqında sənəd saxlanmağa təhvil verilən gündən sonra doxsanıncı gün qüvvəyə minir.
2. Bu Konvensiyanı altıncı təsdiqnamə və qoşulma haqqında sənəd saxlanmağa təhvil verildəndən sonra təsdiq etmiş, yaxud ona qoşulmuş hər bir dövlət üçün Konvensiya həmin dövlət öz təsdiqnaməsini, yaxud qoşulma haqqında sənədini saxlanılmağa verdiyi gündən sonrakı doxsanıncı gün qüvvəyə minir.

Maddə 7

1. Bu Konvensiya Razılığa gələn dövlətlərdən hər hansı birinin beynəlxalq əla-qələrinə görə məsuliyyət daşdığı özünü idarə etməyən, qəyyumluq və ya müstəmləkə altında olan bütün ərazilərə və digər qeyri-metropoliya ərazilərinə tətbiq edilir; Razılığa gələn müvafiq dövlət Konvensiyanı imzalayarkən, təsdiq edərkən və ya ona qoşularkən bu maddənin 2-ci bəndinin müddəalarına riayət olunmaq şərtilə, imzalama, təsdiq etmə və ya qoşulma nəticəsində bu Konvensiyanın metropoliyaya daxil olmayan hansı ərazilərə *ipso facto* tətbiq edildiyini bəyan edir.
2. Vətəndaşlığa aid məsələdə hər hansı bir qeyri-metropoliya ərazisi ilə metropoliya ərazisi arasında vəhdət olmadığı hallarda və ya Razılığa gələn dövlətin, yaxud müvafiq qeyri-metropoliya ərazisinin konstitusiya qanunlarına, yaxud Praktikasına əsasən bu Konvensiyanın həmin əraziyə tətbiq edilməsi üçün sonuncunun əvvəlcədən razılığını almaq tələb olunduğu hallarda Razılığa gələn həmin dövlət Konvensiyanı imzaladığı gündən sonra on iki ay ərzində bu qeyri-metropoliya ərazisinin lazımı razılığını almaq üçün tədbirlər görməlidir. Bu razılıq alındıqda isə Razılığa gələn dövlət bu barədə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə bildiriş göndərir. Baş katib həmin bildirişi aldığı gündən bu Konvensiya bildirişdə göstərilən ərazidə və ya ərazilərdə qüvvəyə minir.
3. Bu maddənin 2-ci bəndində göstərilən on iki aylıq müddət bitdikdən sonra Razılığa gələn müvafiq dövlət xarici əlaqələrinə görə məsuliyyət daşdığı və bu Konvensiyanın tətbiqinə razılığı alınmayan qeyri-metropoliya əraziləri ilə məsləhətləşmələrinin nəticələri barədə Baş katibə məlumat verir.

Maddə 8

1. Hər bir dövlət imzalama, təsdiq etmə və ya qoşulma zamanı bu Konvensiyanın 1-ci və 2-ci maddələrindən başqa, bütün maddələrinə qeyd-şərt edə bilər.
2. Hər hansı bir dövlət bu maddənin 1-ci bəndinə müvafiq olaraq qeyd-şərt edərsə, bu qeyd-şərt onu etmiş dövlətlə Konvensiyanın digər iştirakçıları arasındakı münasibətlərdə həmin qeyd-şərtin aid olduğu müddəa, yaxud müddəalar istisna olmaqla, bu Konvensiyanın icbari xarakterinə toxunmur. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi həmin qeyd-şərtin mətnini bu Konvensiyanın iştirakçıları olan və ya olacaq bütün dövlətlərə göndərir. Bu Konvensiyanın iştirakçısı olan və ya gələcəkdə iştirakçısı olacaq istənilən dövlət həmin qeyd-şərti irəli sürmüş dövlətə münasibətdə bu Konvensiyanın məcburiliyinə razılaşmadığını Baş katibə bildirə bilər. Belə bildiriş bu Konvensiyanın iştirakçısı olan dövlətlərə münasibətdə Baş katibin məlumat verdiyi tarixdən hesablanmaqla və sonralar bu Konvensiyanın iştirakçısı olmuş dövlətlərə münasibətdə onların təsdiqnamələrinin, yaxud qoşulma haqqında sənədlərinin depozitə qoyulduğu tarixdən hesablanmaqla doxsan gün ərzində edilməlidir. Belə bildiriş

edildiyi halda Konvensiya bu bildiriş vermiş dövlətlə qeyd-şərt irəli sürmüş dövlət arasında qüvvədə olmayacaqdır.

3. Bu maddənin 1-ci bəndinə müvafiq olaraq qeyd-şərt irəli sürmüş hər bir dövlət həmin qeyd-şərt qəbul edildikdən sonra istənilən vaxt Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Baş katibinin adına bildiriş göndərməklə, onu tamamilə və ya qismən geri götürə bilər. Belə bildiriş alındığı gündən qüvvəyə minir.

Maddə 9

1. Razılığa gələn istənilən dövlət bu Konvensiyanı Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Baş katibinin adına yazılı bildiriş göndərməklə denonsasiya edə bilər. Denonsasiya Baş katib bu bildiriş aldığı gündən bir il sonra qüvvəyə minir.

2. Denonsasiyanın qüvvəyə minməsi nəticəsində bu Konvensiyanın iştirakçılarının sayı altıdan az olduğu gün bu Konvensiya qüvvəsini itirir.

Maddə 10

Razılığa gələn iki, yaxud daha çox dövlət arasında bu Konvensiyanın təfsirinə və ya tətbiqinə dair danışıqlar yolu ilə həll edilməyən mübahisə, Tərəflər başqa həll üsulu barədə Razılığa gəlmədikdə, mübahisə edən Tərəflərdən hər hansı birinin tələbi ilə həll edilmək üçün Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinə verilir.

Maddə 11

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzvü olan bütün dövlətlərə, həmçinin onun bu Konvensiyanın 4-cü maddəsinin 1-ci bəndində xatırlanan üzvü olmayan dövlətlərə aşağıdakılar barədə xəbər verir:

- a) 4-cü maddəyə müvafiq olaraq imzalamalar və alınmış təsdiqnamələr;
- b) 5-ci maddəyə müvafiq olaraq qoşulma haqqında alınmış sənədləri;
- c) 6-cı maddəyə müvafiq olaraq bu Konvensiyanın qüvvəyə mindiyi tarix;
- d) 8-ci maddəyə müvafiq olaraq alınmış məlumatlar və bildirişlər;
- e) 9-cu maddənin 1-ci bəndinə müvafiq olaraq denonsasiyalara dair alınmış bildirişlər;
- f) 9-cu maddənin 2-ci bəndinə müvafiq olaraq Konvensiyanın qüvvədən düşməsi.

Maddə 12

1. Bu Konvensiyanın Çin, fransız, ingilis, ispan və rus dillərindəki eyni qüvvəyə malik olan mətnləri saxlanılmaq üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatının arxivinə verilir.

2. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi bu Konvensiyanın təsdiq edilmiş surətlərini Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzvü olan bütün dövlətlərə, həmçinin 4-cü maddənin 1-ci bəndində xatırlanan üzvü olmayan dövlətlərə göndərir.